

תפ (חיפה) 51383-03-25 - מדינת ישראל נ' סאמר שיח' אחמד (עציר)

ת"פ (חיפה) 51383-03-25 - מדינת ישראל נ' סאמר שיח' אחמד מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 51383-03-25

מדינת ישראל

נגד

סאמר שיח' אחמד (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[13.01.2026]

כב' הנשיא, השופט אבי לוי

גזר דין

הנאשם שלפניי, סאמר שיח' אחמד, הורשע ביום 11.11.25, בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה שנכללה בכתב אישום מתוקן אשר הוגש נגדו ועניינה בשוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק").

במסגרתו של הסדר הטיעון הוסכם בין הצדדים, כי כל צד יטען באופן חופשי לעניין העונש.

עובדות ההרשעה - כתב האישום המתוקן

במועד הרלוונטי לכתב האישום, היה בשימוש של הנאשם רכב מסוג סקודה.

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר לתאריך 4.3.25 שעה 10:30, החליט הנאשם לשדוד את סניף הסופר

פארם בכפר אעבלין.

בהמשך להחלטתו זו, ביום 4.3.25 בסמוך לשעה 10:30, הסיר הנאשם את לוחיות הזיהוי מן הרכב הנ"ל, על מנת

להקשות על זיהוי ולהגיע באמצעותו לחניון סניף הסופר פארם.

באותה עת, עבדו בסניף רשא מיעארי וספא סדיק, יחד עם עובדים נוספים במקום.

בשעה 10:30 או בסמוך לכך, נכנס הנאשם לסופר פארם כשהוא מצויד בסכין, אותו החזיק שלא כדין. הנאשם ניגש

לשתי העובדות ושאל אותן היכן בית המרקחת. מייד לאחר מכן, בזמן שעמד בסמוך לקופה הרושמת, בה היו כספים

שהתקבלו ממכירות אותו היום, שלף הנאשם את הסכין מחולצתו ואיים על שתי העובדות באומרו לעובדת ספא לפתוח

את הקופה ולהביא לו את הכסף. משסירבו העובדות לדרישתו ונסוגו לאחור, ניגש הנאשם לקופה והחל למשוך אותה

בכוח בשתי ידיו, על מנת לנתקה ממקומה. הוא יצא מן הסניף כשהוא נושא את הקופה, בכוונה לשלול אותה שלילת

קבע מבעליה. לאחר מכן נכנס לרכב ונמלט מן המקום.

ראיות לעניין העונש

המאשימה

ב"כ המאשימה, עו"ד יהודה דיין, הציג לעיוני גיליון רישום פלילי (טעת/1) של הנאשם, מזה למדתי כי לנאשם עבר פלילי הכולל עבירות אלימות, סמים ורכוש (האחרונה משנת 2022). בהקשר זה, הוצגו לי - כתב אישום מתוקן מ- ת"פ 52848-07-22, הכרעת דין בתיק הנ"ל (שעניינה בין היתר בעבירות איומים, החזקת סכין ותקיפה הגורמת חבלה של ממש לזקן) וגזר הדין מאותו התיק (מיום 20.12.22), שבמסגרתו הוטל על הנאשם מאסר מותנה בן הפעלה בתיק דכאן (טעת/2 ו- טעת/3) שנוסחו הוא "מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, למשך 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופה זו עבירת אלימות מסוג פשע".

ההגנה

ב"כ הנאשם, עו"ד אמיר אבו חאטום, הציג לעיוני מסמך מאת הביטוח הלאומי (מיום 10.10.24) שלפיו לנאשם נקבעה דרגת אי כשרות (להשתכר) ברמה המרבית וכן אחוזי נכות ברמה של 73 אחוזים, בגין בעיה רפואית ברגלו (טעה/1). כמו כן, הוגשו מסמכים רפואיים מאת קופת חולים כללית ודו"ח מאת שירות בתי הסוהר, המעידים כי הנאשם סובל מכאבים בברכו (טעה 2 ו- 3 בהתאמה). הסנגור הפנה בנוסף להחלטה הכלולה בעתירת האסיר שהוגשה בעניינו של הנאשם ולפיה נקבע כי על המשיב להיבדק בהקדם על ידי אורתופד ולבצע בדיקת רנטגן במרפאת חוץ (טעה/4). בהקשר זה הוגשה הודעת עדכון (טעה/5) שלפיה הנאשם אכן נבדק על ידי רופא (ביום 2.12.25) ונרשם עבורו טיפול תרופתי מקיף (ראו טעה/2 לעיל).

טיעוני הצדדים לעניין העונש

המאשימה

הפרקליט המלומד עמד בפתח דבריו על מעשיו החמורים של הנאשם, והשימוש המאיים שעשה בסכין כלפי שתי הקופאיות. צוין, כי הנאשם תכנן את מעשיו מראש והסיר לשם כך את לוחית הזיהוי מרכבו. הפרקליט סקר בהמשך טיעונו מספר פסקי דין המתאימים לשיטתה של המאשימה לנסיבותיו של תיק זה; ומכאן, נתבקשתי לשרטט מתחם ענישה הולם הנע בין 36 לבין 60 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים (מאסר מותנה ופיצוי לשתי העובדות). באשר למיקומו של העונש בתוככי מתחם הענישה המוצע, צוין כי בהתחשב בעברו הפלילי של הנאשם, לצד הודאתו, יש להציב את עונשו של הנאשם באמצעו של מתחם הענישה המוצע. באשר לעונש המאסר המותנה בן ההפעלה, נתבקשתי להפעילו במצטבר לעונש שיושת כאן.

ההגנה

בפתח דבריו עמד הסנגור המלומד, על כך שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה. הודגש, כי מצבו של הנאשם שונה ממצבם של נאשמים אחרים, שכן מצבו הרפואי כולל פגיעה קשה ברגלו, אשר גררה ניתוחים מרובים. נטען, כי הנאשם היה תחת השפעת סמים בעת ביצוע מעשיו דכאן. הוסף, כי לנאשם ארבעה ילדים קטנים. עוד צוין, כי הנאשם עצור מחודש מרץ 2025 ומשכך, על רקע מצבו הרפואי, תנאים אלו קשים עבורו מנשוא. לשיטתו של הסנגור עסקינן בשוד שאינו מתוחכם, כזה שבוצע ללא שימוש בנשק חם, בעוד שלל השוד (שהתרחש בשעות הבוקר) היה זניח - ולראייה זה לא צוין בגדרו של כתב האישום המתוקן. ב"כ הנאשם סקר מצדו פסיקה המתאימה לראייתו לנסיבות העניין וסבר כי מתחם הענישה ההולם צריך שיחל מ-18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בעוד נוכח מצבו הרפואי של הנאשם יש לסטות הימנו לקולה. הוער, כי ככל שבית המשפט יסבור שיש מקום להפעיל את עונש המאסר המותנה, אזי יש להורות על חפיפתו המלאה לעונש שיושת כאן, שכן לשון התנאי המדברת על כל עבירת אלימות מסוג פשע היא רחבה מדי.

דבריו של הנאשם

הנאשם ציין כי עשה טעות והוא מודה בטעותו. הוא הוסיף כי הוא סובל בבית המעצר.

דין והכרעה

האירוע, המגולל בכתב האישום המתוקן - שוד מתוכנן, לאור יום, המכוון לעבר סניף סופר פארם, תוך איום בסכין על שתי עובדות תמימות ששהו במקום - הוא חמור וראוי לתגובה עונשית הולמת. ברי, כי חברה מתוקנת צריכה לעשות ככל שביכולתה, באמצעות גופי האכיפה והשיפוט, בכדי לעקור מן השורש מעשים מסוג זה - למען עתידה ולמען ביטחון אזרחיה ותושביה.

מתאימים לעניין זה דבריה של כב' השופטת ע' ארבל, הנוגעים לעבירת השוד, שנכתבו במסגרתו של ע"פ 5265/12 עמור נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 27.12.12), ולפיהם:

"עבירה זו אסור לה שתקנה אחיזה במחוזותינו ועלינו לפעול לעוקרה היכן שניתן. עבירת השוד פוגעת בציבור הקורבנות המסוים במסגרת האירוע, כמו גם בכלל האוכלוסייה כאשר גורמים עבריינים מאיימים על שלומה ורווחתה. על בתי המשפט להעביר מסר מרתיע לכל מי שבוחר להשיג רווח 'קל' בדרך עבריינית תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכם. כאמור, בנסיבות רגילות הרתעה זו צריכה לכלול מאסר בפועל". (ההדגשה אינה במקור). זוהי אם כן נקודת המוצא העונשית.

עוד מתאימים הדברים שנכתבו במסגרתו של ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 6.2.14, ולפיהם -

"כבר נכתב פעם אחר פעם כי עבירת השוד צריך שתידון במאסר מאחורי סורג ובריה ועל פי רוב גם לא לתקופה קצרה. זאת, ראשית, בשל הוראת המחוקק בסעיף 402 לחוק העונשין הקובעת עונש מירבי של 14 שנות מאסר, ובנידון דין בשוד בנסיבות מחמירות אף 20 שנות מאסר... שנית, עבירה זו חמורה מטבעה, שכן משמיעה היא אלימות או פוטנציאל לאלימות, כי לא אחת יתנגד הקרבן לשוד, ולא אחת ישלוף השודד נשק חם או קר ויכלה זעמו בקרבן, או יפגע בו כדי להשתיקו... ניתן דעתנו גם לטראומה הנלווית לעבירה זו אצל הקרבן. המחוקק ביקש, למצער, להרתיע את הנאשמים שלפנינו, ומכל מקום להרחיקם מן החברה לתקופה מתאימה" (ההדגשה אינה במקור). ככלל, עת נפנים לבצע את מלאכת הענישה, העיקרון המנחה שנקבע במסגרת תורת הבניית שיקול-הדעת השיפוטי, הוא עקרון ההלימה: משמע, שימור יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. על מנת לשמר יחס זה, עובר לקביעת העונש יש לשרטט מתחם עונש הולם, מתוך התחשבות בערך החברתי בו פגע המעשה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. מכאן, לאחר קביעת המתחם, וככל שבית-המשפט לא מצא לנכון לסטות הימנו מטעמים של שיקום או של הגנה על הציבור, ייקבע העונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבותיו האישיות ולנתונים נוספים, הללו שאינם קשורים בביצוע העבירה.

כאמור, הדרך המובילה אל מתחם העונש ההולם מתחילה באיתור הערכים החברתיים אשר בהם פגע הנאשם במעשיו. ברי, כי מעשיו של הנאשם פגעו בערכים שעניינם בביטחון הציבור בכללותו, בזכותן של עובדות המקום להגנה מפני פגיעה בכבודן, גופן ונפשן, וכן בקניינו של בתי העסק; מידת הפגיעה בערכים אלו היא ממשית. מכאן, על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירת השוד לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין. כאן המקום לציין, כי -

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת 'תג העונש' לעבירה זו [...]" (ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל, שהוזכר לעיל).

כך למשל, במסגרתו של ע"פ 936/14 אברהה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 31.8.14) הושתו על המערער 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל; במסגרתו של ת"פ (מחוזי חיפה) 3469-02-17 מדינת ישראל נ' לוי (ניתן ביום 20.6.17) הושתו על הנאשם 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ראו בנוסף והשוו: מספר פרשות נוספות שעניינן בשוד בנסיבות מחמירות (והחמורות במידת מה מעניינו של הנאשם) - ע"פ 1074/22 מוחסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.7.22), שבמסגרתו הושתו 45 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 6153/21 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29.12.21), שבמסגרתו הושתו על המערער 46 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 1114/15 גנאים נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 16.11.15), שבמסגרתו הושתו על המערער 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 3034/22 סיאד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 16.3.23) שבמסגרתו הושתו 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל; עוד ראו מספר מקרים שעניינם בשוד לפי סעיף 402(א) (הפחות בחומרתו מעניינו של הנאשם) - ע"פ 3698/20 מחאמיד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 3.11.20) - שבמסגרתו הושתו 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 1702/16 מדינת ישראל נ' שושני (ניתן ביום 17.5.16) - שבמסגרתו הושתו 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל (הכוללים את 12 החודשים על תנאי שהופעלו במצטבר); ע"פ 1326/14 מחאג'נה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 2.6.14) - שבמסגרתו זו הושתו 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 7516/12 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 1.8.13) - שבמסגרתו הושתו 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 4125/14 חרב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 6.1.15) - שבמסגרתו הושתו 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק) חלקו של הנאשם בביצועו של השוד הוא בלעדי וטומן בחובו תכנון מקדים, שכן כפי שפורט לעיל, עובר לביצוע השוד הנאשם טרח להסיר את לוחיות הזיהוי מן הרכב שהיה בשימוש, על מנת להקשות על איתורו. הנזקים שעלולים היו להיגרם כפועל יוצא ממעשהו יכולים היו להיות חמורים יותר והרי אסון, נוכח בחירתו לעשות שימוש בסכין שנישא על גופו שלא כדין ושנשלף מחולצתו. במעשיו גרם הנאשם לנזק ממוני לבית העסק וכן לפגיעה (מובנת) בנפשו של שתי עובדות בית העסק. הנאשם הבין את מעשהו, היה עליו להימנע מלבצעו ואין עומד לזכותו סייג כלשהו לאחריותו הפלילית ואף לא קרבה לכזה.

לאור כל המקובץ, מצאתי לנכון לקבוע מתחם ענישה הנוגע לנאשם הנע בין 24 לבין 40 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים.

מכאן, ראוי לבחון מהו העונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק). בעניין זה, הרי שיש לזקוף לזכותו של הנאשם את החיסכון המשמעותי בזמן שיפוטי יקר, הנגזר מהודאתו ומנטילת האחריות מצדו. ברי, כי עונש מאסר ממושך יפגע בנאשם ובמשפחתו. לנאשם עבר פלילי הכולל עבירות אלימות ורכוש, בעוד עונש מאסר מותנה בן הפעלה לא הרתיעו מלהמשיך בדרכו העבריינית והאלימה. עוד יש לציין כי בעניינו של הנאשם לא הונפק תסקיר לעניין העונש, ומובן אם כך שאין בנמצא המלצה שיקומית כלשהי בעניינו. לצד זאת אעיר, כי לא נעלם מעיני מצבו הרפואי של הנאשם. עם זאת, ברי, כי שלטונות שירות בתי הסוהר מוחזקים כמי שבמסגרתם יינתן לנאשם הטיפול ההולם למצבו הרפואי מאחורי סורג ובריח.

עוד אעיר, כי לא מצאתי כל ממש בטענת הסנגור הנוגעת לנוסחו של המאסר המותנה, שכן אין מחלוקת שעבירת השוד בנסיבות מחמירות כוללת מיניה וביה יסוד של אלימות בגרעינה, ועל כן עסקינן בעבירת אלימות מסוג פשע, המוגדרת ככזאת ללא פרשנות רחבה או מרוחקת. אזכיר, כי ברירת המחדל עליה מורה סעיף 58 לחוק העונשין, עניינה בהפעלה במצטבר של עונש המאסר המותנה לעונש המושת כאן, ולא מצאתי טעמים מיוחדים במקרה דנן לסטות מכלל זה (ראו לעניין זה למשל: ע"פ 4716/12 מדינת ישראל נ' טדסה, ניתן ביום 6.6.13); לא כל שכן כאשר באמתחתו של הנאשם עבירות אלימות ואיומים דומות, אשר ביצע במסגרתו של התיק מושא המאסר המותנה, ומשכך הוזרה בלשון בהירה לבל יבצען פעם נוספת.

משאלה הם פני הדברים, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הצריכים לעניין, וכן את מצבו הרפואי העדכני של הנאשם, מצאתי להציב את עונשו של הנאשם קרוב לחלקו התחתון של מתחם הענישה המוצע ולהטיל עליו עונשים כדלקמן -

א. 28 חודשי מאסר לריצוי בפועל. עונש המאסר המותנה (שישה חודשי מאסר) מתיק פלילי 52848-07-22 יופעל חציו בחופף וחציו במצטבר לעונש שהושת בתיק דכאן, כך שעל הנאשם לרצות 31 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו. הטעם לחפיפה ההודאה המהירה נטילת האחריות ומצבו הרפואי של הנאשם.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה מסוג פשע שיש בה יסוד של אלימות.

ג. פיצוי על סך 1,000 ₪ עבור כל אחת מן המתלוננות (2,000 ש"ח בסך הכול). הפיצוי ישולם בשני תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.26, על פי פרטים עדכניים שתמסור המאשימה למזכירות בית המשפט. אי תשלום אחד מן התשלומים במועד יעמיד את יתרת הפיצוי לפירעון מיידי. חל איסור על הנאשם ליצור קשר עם המתלוננות בכל הנוגע לפיצוי.

זכות ערעור כחוק
ניתן היום, כ"ד טבת תשפ"ו, 13 ינואר 2026, במעמד הצדדים.